

Yargılama Sürelerinin İyileştirilmesi Bağlamında Nicel Verilere Dayalı Performans Değerlemesi İçin Bir Model Önerisi

Zübeyir ÖZÇELİK*

Geliş Tarihi (Received): 25.05.2022 – Kabul Tarihi (Accepted): 29.06.2022

Öz

Bu çalışmanın amacı; yargılama sürelerini, bütüncül bir yaklaşımla iyileştirmek amacıyla nicel veriye dayalı olarak geliştirilebilecek bir performans değerlendirme model önerisi sunmaktır. Mahkemelerin performans değerlendirilmesi; gelen dosya sayısı, toplam karar sayısı (kapatılan dosya) güncel derdest sayısı ve bunlara ek olarak Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) raporlarında da yer alan belirli bir dönemde; dosya kapatma süresi (DKS), kapatılan dosya oranı (KDO) kriterleriyle birleştirilerek incelenmiştir. Çalışma sonucunda sadece nicel veriye ve yukarıda sayılan kriterlere bağlı olarak üstün performansa sahip mahkemeler ve zayıf performansa sahip mahkemeler tespit edilmiş ve raporlanmıştır. Nicel veriler ile yapılan bu değerlendirmelerin yanında nitel veriler de eklendiği takdirde yargıda bütüncül olarak performans sisteminde iyileşmeler sağlanmasına devam edileceği ve bu verilerin yargı yöneticilerine karar almada yardımcı olacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yargıda performans, mahkeme, yargılama süresi, performans yönetimi

A Model Proposal For Performance Assessment Based On Quantitative Data In Context Of Improvement Time Jurisdictions

Abstract

The aim of this study; is to propose a performance appraisal model that can be developed based on quantitative data in order to improve judgment times with a holistic approach. Performance evaluation was carried out in accordance with the following criteria; incoming file, total number of decisions (closed file), current pending and in addition to these, within a certain period included in the reports of the European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ), file closing time, file closed ratio criteria. As a result of the study, courts with superior performance and courts with poor performance were identified and reported based on only quantitative data and the above-mentioned criteria. It is evaluated that if qualitative data are added in addition to these evaluations made with quantitative data, improvements in the performance system in the judiciary as a whole will continue and these data will help the judicial managers in making decisions.

Keywords: Performance in the judiciary, court, trial time, performance management.

* Dr., TÜİK Uzmanı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Hakimler Savcılar Kurulu (Geçici Görevli),
zubeyir_ozcelik@hotmail.com

Giriş

Yargı camiası günümüz güncel koşullarında topluma kaliteli hizmet sunmak ve vatandaşların memnuniyetini sağlamak için sürekli iyileştirmeler ve yenilemeler sağlamaktadır. Adliyelerin fiziki bina koşullarının yenilenmesi, son 5 yıl (2016-2020) içerisinde 12.010 yeni hâkim-savcının mesleğe başlaması (HSK Faaliyet Raporu, 2020), davalarda makul sürelerin belirlenmesi, yargıda ihtisaslaşmanın sağlanması ihtisas mahkemelerinin kurulması v.b. örnekler yukarıda anılan iyileştirmelere örnek olarak sunulabilir.

Her bir davanın içeriği, geçmişi ve olayları birbirinden bağımsız olarak gerçekleşmektedir (İnceoğlu, 2008, s. 373). Yargılama süresinin makul olup olmadığının tespiti hususunda, etkinliğinin ve verimliliğinin sağlanması için objektif olarak belirlenmiş, ölçme ve değerlendirmeyi sağlayan standart bir yargılama süresi belirlenmesi gerçekten zordur. Verimliliği etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Mahkemelerde yeterli hâkim-savcı sayısı, yeterli destek personeli sayısı, davalı ve davacıların hukuk sistemine yönelik teknik bilgileri bu faktörlere örnek olarak gösterilebilir. Ancak bununla birlikte davalarda yargılama sürelerinin azaltılması kapsamında belirli süre kriterleri ve karara bağlanması gereken dosya sayı standartları da bulunmaktadır (Taşdemir, 2022, s. 27).

Yukarıda sayılan tüm bu zorlukların yanında yargılamayı kolaylaştırma amacıyla zaman içerisinde mahkemelerin, hâkimlerin belirli bir alanda uzmanlaşması, yetişmiş hukukçuların ve adil yargılanmanın varlığı ve devamı için önem arz etmektedir (Baştürk, 2011).

1. Kavramsal Çerçeve

Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ), Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin 18 Eylül 2002 tarih ve 2002/12 sayılı kararı ile kurulmuş uluslararası bir kuruluştur. CEPEJ'in kuruluş amacı üye devletlerde yargının etkinliğini ve işleyişini iyileştirmek ve Avrupa Konseyi tarafından bu amaçla hazırlanmış olan sistemlerin uygulamasını geliştirmektir. CEPEJ'in görevleri aşağıda sıralanmıştır (<https://www.hsk.gov.tr/cepej>);

- Genel istatistikî kriterleri ve değerlendirme araçlarını kullanarak, farklı adli sistemler tarafından ulaşılan sonuçları gözden geçirmek,
- Adli sistemlerin fonksiyonlarıyla ilgili sorunlar ile mümkün olan ilerlemeleri belirlemek ve bu konularda görüş alışverişinde bulunmak,

- Özel ihtiyaçlarını da dikkate alarak, üye ülkelerin adli sistemlerinin ölçülmesine ve işlevlerinin geliştirilmesine yönelik somut yöntemleri belirlemek,
- Üye ülkelere, talepleri üzerine, AK standartlarına uygun olarak yardım sağlamak.

Türk hukuk sistemi de CEPEJ uygulamalarını ve toplantılarını yakından takip etmektedir. Yargılama sürelerinin iyileştirilmesi bağlamında CEPEJ raporları üye ülkelere yol gösterici bir rehber niteliğindedir. CEPEJ raporlarında yer alan dosya kapatma süresi ve kapatılan dosya oranı formülleri ile bu çalışmada da Türkiye mahkemeleri için yargılama sürelerine ilişkin rakamlar hesaplanmıştır.

2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu hükümlerine tabi hâkimlerin ve savcılarının performanslarının değerlendirilmesi, 657 sayılı kanuna tabi personelin performanslarının değerlendirilmesinden çok farklı olarak gerçekleşmektedir (Timur, 1983). Hâkimlerin ve Savcılarının özlükleri; kademe, derece ilerlemeleri, tayin ve terfileri Hâkim ve Savcılar Kurulu tarafından belirli kriterler esas alınarak performans değerlemesine tabii tutulmaktadır (Taşdemir, 2022; Altan, 2005). Bu çalışmada hâkim-savcı performansından ziyade belirli dönemde gerçekleşen mahkemelerin performans değerlemesi için bir model önerisi oluşturmak amaçlanmıştır. Çünkü mahkeme performansını hâkim-savcı performansı dışında da etkileyen birçok etmen vardır. Bunlar; adliyelerin fiziksel koşulları, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve kültürel koşullar, teknolojinin durumu, salgın v.b olağanüstü koşullar bunlara örnek olarak gösterilebilir.

Performans değerlendirme sistemi ile amaçlanan, çalışanların ve sistemin kendini geliştirme imkânı sağlanarak onun işteki etkinliğini ve verimliliğini arttırmak olmalıdır (Gürsel, 2020). Bu kapsamda bu çalışmada aynı davalara bakan mahkemelerin kendi içerisinde; gelen dosya sayısı, karar sayısı, güncel derdest sayıları, dosya kapatma süresi, kapatılan dosya oranının birbiri ile mukayese edilmesi ile mevcut durumun tespiti ve her bir kritere göre ortalamanın altında kalan ve üstünde olan mahkemelerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma neticesinde ise belirlenen kriterlere göre performans düzeyi iyi olan mahkemeler ile performans düzeyi düşük olan mahkemeler belirlendikten sonra düşük performansın nedenlerinin araştırılmasına yönelik öneriler sunulması planlanmıştır.

2. Yöntem

Bu çalışmada, mahkemelerin etkinliğinin tespit edilmesi amacıyla 5 farklı kritere göre aynı alanda faaliyet gösteren mahkemeler sıralanmıştır. Stok ve gerçek veriler kullanılarak çalışma gerçekleştirilmiştir. Veriler; aylık, 3 aylık ve yıllık olarak mahkeme bazında elde edilebilmektedir. Veri gizliliği ve hizmete özel bilgi olması nedeniyle Mahkeme türü X olarak,

Mahkeme adları A, B, C, D.... şeklinde maskelenmiştir. Burada Mahkeme türü X, (İş Mahkemesi, Aile Mahkemesi, Kadastro Mahkemesi, Tüketici Mahkemesi, Sulh Hukuk Mahkemesi... v.b) herhangi bir mahkeme türünü ifade etmektedir. Bu mahkemelerin etkinliğinin tespit edilebilmesi için her birisini kendi içinde karşılaştırılması ve analize tabii tutulması gerekmektedir. Tablo 1'deki örnek çalışmada da bu mahkeme türlerinden bir tanesinin verileri alınarak değerlendirmeye tabii tutulmuştur.

Toplam karar sayısı en düşük olan ya da dosya kapatma süresi en uzun olan mahkeme kendi içerisinde tek kritere tabii tutularak belirlenebilmektedir. Ancak bu çalışmada mahkemeler, 5 kritere göre detaylı değerlendirmeye tabii tutulduğu için performansı en iyi olan ya da performansı en zayıf olan mahkemeler grup olarak tespit edilmektedir. Dolayısıyla gerçekleştirilen analiz sonucunda en iyi veya en zayıf bir tane mahkemeyi belirlemek amaçlanmamış, belirlenen seçim kriterleri doğrultusunda aşağıdaki seçim kriterlerine göre aynı şartları sağlayan mahkemeler grup olarak belirlenmiştir.

2 Ocak 2020 ile 31 Aralık 2020 tarihleri arasında 1 yıllık sürede, belirli bir mahkeme türünde (X mahkemelerinde) dosya kapatma süresi, kapatılan dosya oranı, gelen dosya/100 oranı, toplam karar sayısı/100, güncel derdest sayısı/100 oranları beraber değerlendirilerek nicel verilere göre etkinliği en yüksek olan ve en düşük olan mahkemeler tespit edilmiştir. Bu 5 kriterin içeriği aşağıda detaylı biçimde sunulmaktadır.

Dosya Kapatma Süresi (DKS) (gün)

Dosya kapatma süresi; bir mahkemede belirlenen dönemdeki güncel dosya sayısı ile toplam karar sayısı dikkate alınarak ilgili mahkemede yeni gelen bir dosyanın ortalama kaç günde karar verileceğinin tahmin edilmesini ifade etmektedir. Bu oran CEPEJ kriterlerinde de yer almaktadır. Dosya kapatma süresi formülü aşağıda sunulmaktadır;

*Formül= Güncel Derdest Dosya Sayısı/Toplam Karar Sayısı *(Referans Gün Aralığı)*

Kapatılan Dosya Oranı (KDO)

Kapatılan dosya oranı; bir mahkemede belirli bir dönemde toplam karar sayısının gelen dosya sayısına bölümünü ifade etmektedir. Başka bir ifade ile belirli bir dönemde mahkemelerde verilen kararların gelen dosya sayısını karşılayıp karşılamadığı bu oranla ifade edilmektedir. Bu oran 1'den büyükse ilgili mahkeme gelen dosya sayısından daha fazla mevcut dosyayı karara bağlayabilmektedir. Bu oran 1'den küçükse mahkeme gelen dosya sayısından daha az sayıda mevcut dosyaları karara bağlamaktadır. Kapatılan dosya oranının formülü aşağıda sunulmaktadır;

Kapatılan dosya oranı= Toplam karar sayısı / Gelen dosya sayısı

Gelen Dosya/100 oranı

Gelen Dosya/100 oranı; belirli bir dönemde mahkemelere gelen dosya sayısının 100'e bölümünden elde edilen rakamı göstermektedir. Gelen Dosya /100 oranı mahkemenin iş yükünün yoğunluğu hakkında bilgi vermektedir.

Toplam Karar Sayısı (kapatılan dosya) /100

Toplam Karar Sayısı (kapatılan dosya)/100 oranı; belirli bir dönemde toplam karar sayısının 100'e bölümünden elde edilen rakamı göstermektedir. İlgili dönemde hâkimlerin verdiği karar sayısı hakkında bilgi vermektedir.

Güncel Derdest Sayısı/100

Güncel Derdest Sayısı/100; belirli bir tarihte güncel dosya sayısının 100'e bölümünden elde edilen rakamı göstermektedir. Güncel Derdest Sayısı/100 oranı, mahkemenin iş yükünün yoğunluğu hakkında bilgi vermektedir.

3. Bulgular

Tablo 1'de X Mahkemelerinde aşağıda sunulan 5 kriteri **aynı anda sağlayan**, Türkiye bazında performansı en iyi olan 32 mahkeme tespit edilmiş ve sunulmuştur. Veri gizliliği nedeniyle Mahkeme türü (X) ve mahkeme mahal isimleri A,B,C,... şeklinde kodlanmıştır. Performansı en iyi olan mahkemeler belirlenirken aşağıdaki koşullar dikkate alınmıştır;

- 1- Dosya kapatma süresi ortalamanın altında olanlar.
- 2- Kapatılan Dosya Oranı 1'in üstünde olanlar,
- 3- Güncel derdest sayısı/100 oranı ortalamanın üstünde olanlar,
- 4- Gelen dosya sayısı/100 oranı ortalamanın üstünde olanlar,
- 5- Toplam karar sayısı/100 oranı ortalama karar sayısının üstünde olanlar,

Tablo 1 X Mahkemelerinde 5’li seçim kriterine göre performansı en iyi olan mahkemeler

Mahkeme Adı	Dosya kapatma süresi (gün)	Dosya kapatma oranı	İlk derdest sayısı	Güncel derdest/100 oranı	Gelen dosya/100 oranı	Toplam karar/100 oranı
	319	1.96	1976	12.14	6.91	13.53
B	362	1.70	1721	12.15	7.02	11.92
C	356	1.65	1755	12.19	7.37	12.17
D	324	1.61	1524	10.76	7.32	11.78
E	485	1.59	2275	17.81	8.20	13.03
F	514	1.58	2190	17.48	7.66	12.07
G	412	1.53	1678	12.36	6.94	10.64
H	603	1.50	2257	18.07	7.07	10.63
I	382	1.45	1292	9.70	6.21	9.02
İ	626	1.44	2127	18.07	7.12	10.24
J	523	1.44	1970	16.31	7.71	11.08
K	497	1.40	1847	14.21	7.27	10.16
L	482	1.39	1339	11.04	5.87	8.13
M	416	1.37	1602	12.76	7.95	10.88
N	416	1.36	1639	13.24	8.29	11.31
O	327	1.35	1500	10.77	8.68	11.71
Ö	403	1.35	1637	13.28	8.69	11.70
P	514	1.35	1382	11.66	5.99	8.06
R	530	1.33	1948	16.53	8.32	11.07
S	405	1.30	1181	9.67	6.50	8.47
T	357	1.30	1294	10.54	8.10	10.49
U	636	1.28	1988	16.96	7.41	9.47
Ü	586	1.28	1959	17.30	8.21	10.48
V	366	1.25	1096	8.99	7.00	8.73
Y	349	1.20	1109	9.41	7.96	9.56
Z	563	1.14	1687	13.65	7.52	8.61
AB	586	1.13	1808	14.72	7.87	8.92
AC	563	1.13	1506	14.09	7.87	8.88
AD	583	1.12	1479	13.79	7.51	8.39
AE	353	1.11	1043	9.47	8.58	9.52
AF	528	1.09	1078	10.21	6.30	6.86
AG	628	1.04	1186	11.28	6.16	6.38

Mahkemeler belirlenirken 5 koşulu aynı anda sağlayan ve aşağıda sunulan kriterler dikkate alınmıştır;

X mahkemelerinin dosya kapatma süre ortalaması aykırı değerler atılmadan 644 gündür. Dolayısıyla Tablo 1’de seçilen mahkemelerin Dosya kapatma süresi 644 günün altında kalarak performansının iyi olduğu değerlendirilebilir.

X mahkemelerinde 2020 yılında dosya temizleme oranı ortalama değeri % 1,08’ dir. Tablo 1’de temizleme oranı 1’in üstünde olan mahkemeler seçilmiş ve “yüksek performans gösteren mahkemeler” olarak değerlendirilmiştir. Başka ifade ile 2020 yılı içinde gelen dosyalardan daha fazla karar veren mahkemeler seçilmiştir.

X mahkemelerinde güncel derdest/100 oranı, 8.79’dur. Tablo 1’de seçilen mahkemelerin güncel derdest/100 oranı 8.79’un üzerindedir. Dolayısıyla iş yükleri yoğundur.

X mahkemelerinin gelen dosya/100 oranı, 5.79’dır. Tablo 1’de seçilen mahkemelerin gelen dosya sayı/100 oranı 5.79’un üzerindedir. Dolayısıyla iş yükleri yoğundur.

X mahkemelerinin toplam karar sayısı/100 oranı 5.71’dır. Tablo 1’de seçilen mahkemelerin toplam karar sayısı/100 oranı 5.71’in üzerindedir.

Yukarıda verilen 5 kriteri aynı anda sağlayan 32 mahkeme kendi alanında 2021 yılı içerisinde performansı en iyi olan mahkemeler olarak tespit edilmiştir.

Performansı yüksek olan mahkemelerin ortak özelliklerine bakıldığında, toplam karar sayılarının yüksek olduğu, dosya kapatma sürelerinin kısa olduğu, yıl içinde yeni verilen karar sayılarından gelen dosya sayılarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 2’de X Mahkemelerinde aşağıda sunulan 5 kriteri aynı anda sağlayan, Türkiye bazında performansı düşük olan 32 mahkeme tespit edilmiş ve sunulmuştur. Veri gizliliği nedeniyle Mahkeme türü (X) ve mahkeme mahal isimleri A,B,C,... şeklinde kodlanmıştır.

Tablo 2 X Mahkemelerinde 5’li. seçim kriterine göre performansı düşük olan mahkemeler

Mahkeme Adı	Dosya kapatma süresi (gün)	Dosya kapatma oranı	İlk derdest sayısı	Güncel derdest/100 oranı	Gelen dosya/100 oranı	Toplam karar/100 oranı
BC	5569	0,17	825	7.53	2.90	0.48
BD	1335	0,31	254	3.46	2.95	0.92
BE	1535	0,33	232	4.41	3.11	1.02
BF	831	0,40	169	4.47	4.72	1.91
BG	735	0,48	140	2.94	2.97	1.42
BH	1420	0,50	688	8.56	4.24	2.14
BI	1713	0,51	597	7.43	3.00	1.54
Bİ	648	0,53	283	5.37	5.55	2.94
BJ	1433	0,60	659	7.83	3.21	1.94
BK	1132	0,61	621	7.78	4.03	2.44

BL	654	0,64	276	3.72	3.17	2.02
BM	1029	0,66	536	6.52	3.41	2.25
SN	1162	0,68	715	8.25	3.71	2.52
BP	2048	0,68	780	8.48	2.15	1.47
BR	815	0,72	601	6.59	3.97	2.87
BS	1079	0,74	515	5.32	2.37	1.75
BT	957	0,75	723	8.22	4.05	3.05
BU	775	0,76	713	6.96	4.22	3.19
BÜ	753	0,76	378	4.41	2.72	2.08
BV	683	0,77	619	7.37	5.00	3.83
BY	886	0,77	740	8.11	4.23	3.25
BZ	672	0,78	663	7.78	5.26	4.11
CA	745	0,80	703	7.93	4.75	3.78
CB	1025	0,81	636	6.93	2.98	2.40
CD	708	0,83	740	8.10	4.92	4.06
CE	842	0,83	511	5.50	2.78	2.32
CF	833	0,85	795	8.45	4.25	3.60
CG	828	0,86	753	6.95	3.46	2.98
CH	873	0,86	669	7.08	3.33	2.88
CI	825	0,88	670	6.58	3.22	2.83
Cİ	676	0,89	790	8.42	4.94	4.42

Performansı düşük olan mahkemeler belirlenirken aşağıdaki koşullar dikkate alınmıştır;

- 1- Dosya kapatma süresi ortalamanın üstünde olanlar,
- 2- Kapatılan Dosya Oranı 1'in altında olanlar,
- 3- Güncel derdest sayısı/100 oranı ortalamanın altında olanlar,
- 4- Gelen dosya sayısı/100 oranı ortalamanın altında olanlar,
- 5- Toplam karar sayısı/100 oranı ortalama karar sayısının altında olanlar.

Performansı düşük olan mahkemeler belirlenirken yukarıdaki 5 koşulu **aynı anda** sağlayan ve aşağıda sunulan kriterler dikkate alınmıştır;

X mahkemelerinin dosya kapatma süre ortalaması aykırı değerler atılmadan 644 gündür. Dolayısıyla Tablo 1'de seçilen mahkemelerin Dosya kapatma süresi 644 günün üstünde olanların performansının kötü olduğu değerlendirilebilir.

X mahkemelerinde 2020 yılında dosya temizleme oranı ortalama değeri %1,08' dir. Tablo 1'de temizleme oranı 1'in altında olan mahkemeler seçilmiş ve "düşük performans gösteren mahkemeler" olarak değerlendirilmiştir. Başka ifade ile 2020 yılı içinde gelen dosyalardan daha az karar veren mahkemeler seçilmiştir.

X mahkemelerinde güncel derdest sayısı/100 oranı 8.79'dur. Tablo 1'de seçilen mahkemelerin güncel derdest sayı/100 oranı 8.79'un altındadır.

X mahkemelerinin gelen dosya sayısı/100 oranı 5.79'dir. Tablo 1'de seçilen mahkemelerin gelen dosya/100 oranı 5.79'un altındadır.

X mahkemelerinin toplam karar sayısı/100 oranı 5.71'dür. Tablo 1'de seçilen mahkemelerin toplam karar sayısı/100 oranı 5.71'in altındadır.

Performansı düşük olan mahkemelerin ortak özelliklerine bakıldığında, toplam karar sayılarının düşük olduğu, dosya kapatma sürelerinin uzun olduğu, yıl içinde yeni gelen dosya sayılarının verilen karar sayılarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada Türkiye'de yargı alanında faaliyet gösteren bir mahkeme türü seçilmiş ve bu mahkemelerdeki; dosya kapatma süreleri, dosya kapatma oranları, güncel derdest oranları, gelen dosya oranları ve karar sayıları kendi içerisinde karşılaştırmaya tabii tutularak, yüksek ve düşük performanslı mahkemeler belirlenmiştir. Bu çalışmanın amacı uzun yargılama sürelerinin kısaltılması amacıyla belirlenen kriterlere göre ortalama değerlerin altında kalan mahkemelerin tespit edilmesidir.

Bu çalışma neticesinde iş yükü yoğun olan mahkemeler tespit edilebilmekte ve yönetim olarak iş yükü yoğun mahkemelere müdahale edilerek mahkemeler bölünebilmekte, yeni yetki alanları belirlenebilmektedir. Ayrıca aynı tür mahkemeler kendi içerisinde toplam karar sayısı, dosya temizleme oranı ve dosya kapatma süreleri karşılaştırmaya tabii tutularak zayıf olan mahkemeler tespit edilebilmekte ve karar alıcılar tarafından zayıflığa neden olan sebepler araştırılabilmektedir.

Bu çalışmanın en önemli faydası etkinliği düşük olan mahkemelerin nicel analizlerle belirlenerek erken uyarı sistemleri ile gerekli önlem ve tedbirlerin alınmasında yol gösterici bir yöntem sağlamasıdır. Benzer şekilde bu çalışmada kullanılan yöntemle, etkinliği yüksek olan mahkemeler tespit edilerek gerekli ödüllendirmelere olanak sağlanabilir.

Çalışmanın kısıtlarına bakıldığında mahkemeler tespit edilirken nicel kriterler dikkate alınmıştır. Nitel kriterlere öncelik verilmemiştir. Nitel kriterler, adliyedeki fiziki koşulların yetersizliği, hâkimlerin doğum, ölüm, sağlık izni v.b mazeretleri, ülke ve il konjonktürüne bağlı olarak belli dönemlerde özel olaylar neticesinde dava sayısındaki artış, nitel kriterlere örnek olarak gösterilebilir. Sağlam bir performans sistemi kurgulayabilmek için nicel kriterlerin

yanında nitel kriterlerin de dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca kurgulanan bu performans sisteminde sadece karar verilen dosya sayısı üzerinden çalışma gerçekleştirildiği için bir üst mahkemede onaylanan ya da bozulan karar sayıları dikkate alınmamıştır. Bu konu da çalışmanın önemli bir kısıtını oluşturmaktadır.

Bu çalışmada yargılama sürelerinin iyileştirmek amacıyla nicel veriye dayalı olarak geliştirilebilecek bir performans değerlendirme model önerisi sunulmuştur. Bu model nitel verilerle desteklendiği takdirde yargı yöneticilerine karar destek mekanizması olarak işlev görecektir.

Kaynakça

Altan, Y. (2005). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Türk Kamu Personel Yönetiminde Performans Değerlemesi Sistemi ve Çağdaş Bir Model Önerisi, *Doktora Tezi Isparta*, 2005.

Baştürk, İhsan. (2011). Ceza Adalet Sisteminde İş Yükünün Azaltılması ve Adil Yargılanma İlkesinin Gerçekleştirilmesine Yönelik [Bazı Çözüm Önerileri], *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, c. 7, 85-86.

Gürsel, İ. (2020). Performans Değerlendirme Sistemi Ve Mesleki Yetersizlik, *Sicil İş Hukuku Dergisi*, 43, 172-189.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu, (2020) Yılı Faaliyet Raporu, Strateji Geliştirme Bürosu, Şubat 2020.

İnceoğlu, S. (2018). *İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adil Yargılanma Hakkı*, Beta Basım Yayın, s. 373.

Taşdemir, M. (2022). Hâkimler Ve Savcıların Özlük İşlemleri, *Türkiye Adalet Akademisi*, Ankara 2022.

Timur, H. (1983). Personel Başarı Değerlendirmesi ve Türk Adli Yargı Örneği, *Amme İdare Dergisi*, s. 21-22.

<https://www.hsk.gov.tr/cepej>